

Dnro 224/21/2006
17.8.2006

Kauppa- ja teollisuusministeriö
Talousyksikkö
PL 32
00023 VALTIONEUVOSTO

Kauppa- ja teollisuusministeriön kirje 7.8.2006 (31/210/2006)

VUODEN 2006 TOINEN LISÄTALOUSARVIOEHDOTUS

Energiamarkkinavirasto lähettää oheisena ehdotuksensa vuoden 2006 toiseen lisätalousarvioon.

Energiamarkkinavirasto **ehdottaa vuoden 2006 lisätalousarvioon Energiamarkkinaviraston toimintamomentille lisäystä 220 000 euroa**. Ehdotettu summa koostuu päästökaupparekisterin ylimääräisistä kehittämiskustannuksista, sähkön tuotantokapasiteetin käytettävyyteen liittyvästä selvitystyöstä, sähkön hintavertailujärjestelmän raportoinnin kehittämisestä sekä maakaasun myynnin hinnoittelun kohtuullisuuden arviointiperiaatteita koskevasta asiantuntijaselvityksestä.

Johtaja Asta Sihvonen-Punkka

Ryhmäpäällikkö Antti Paananen

LIITE EMV:n lisätalousarvioehdotus
EMV:n lisätalousarvioehdotuksen tiivistelmä

TIEDOKSI KTM/EOS Rajala, Vuorikarvia

Mom. 32.60.21 Energiamarkkinaviraston toimintamenot

Energiamarkkinavirasto ehdottaa vuoden 2006 lisätalousarvioon Energiamarkkinaviraston toimintamomentille lisäystä 220 000 euroa. Ehdotettu summa koostuu päästökaupparekisterin ylimääräisistä kehittämiskustannuksista, sähkön tuotantokapasiteetin käytettävyyteen liittyvästä selvitystyöstä osana sähkön kysynnän ja tarjonnan välisen tasapainon seurantavelvoitetta, sähkön hintavertailujärjestelmän raportoinnin kehittämisestä sekä maakaasun myynnin hinnoittelun kohtuullisuuden arviointiperiaatteita koskevasta asiantuntijaselvityksestä.

1. Perustelut lisämäärärahan tarpeelle

1.1 Päästökaupparekisteri

Energiamarkkinavirasto on hankkinut päästökaupparekisterin Iso-Britannian ympäristöministeriöltä (Department for Environment, Food and Rural Affairs, jäljempänä Defra). Päästökaupparekisteriä kehitetään yhteistyössä Defran ja 15 muun lisenssinhaltijan kanssa. Defra ilmoitti lisenssinhaltijoille syyskuussa 2005, että rekisterin version 2.2. kehityskustannukset vuonna 2005 ovat ylittäneet budjetoidun (£366.561,96) ja että ylitys on yhteensä £464.752,71. Defra ilmoitti myös, että se perii ylimääräiset kustannukset lisenssinhaltijoilta.

Lopullista ylimääräistä kustannusta voitiin pienentää jatkoneuvotteluissa Defran ja ohjelmiston toimittajan kanssa sekä käyttämällä uusien lisenssinhaltijoiden lisenssimaksut version 2.2. kehityskustannuksiin. Lopullinen budjettiylitys oli siten vuonna 2005 £336.763,82, josta Suomen osuus lisenssiehtojen mukaisesti oli £34.930,75.

Defra laskutti Energiamarkkinavirastolta vuoden 2005 ylimääräisiä kehittämiskustannuksia Suomen osalta yhteensä £34.930,75 sekä vuoden 2006 osuuden £40.107,28. Vuoden 2006 osuudessa on kysymys sovitusta rekisterin ylläpito- ja palvelumaksusta ja lisenssiehtojen mukaisesta osuudesta, jonka Energiamarkkinavirasto on budjetoinut vuodelle 2006. Ylimääräiseen osuuteen ei Energiamarkkinavirasto ole budjetissaan varautunut.

Energiamarkkinavirasto maksoi Defran laskun 7.3.2006. Laskun loppusumma oli 128.805,02 euroa, josta ylimääräisen osuuden määrä oli **51 029,51 euroa**.

Päästökaupparekisterissä todettiin ohjelmointivirheitä ja sellaisia toiminnallisuuksia, jotka eivät ole rekisteriasetuksen mukaisia. Ohjelmiston toimittaja on korjaamassa näitä virheitä omalla kustannuksellaan, mutta uusien versioiden lokalisointi Suomen olosuhteisiin aiheuttaa kuitenkin Energiamarkkinavirastolle ylimääräisiä kustannuksia, joihin ei ole vuoden 2006 budjetissa varauduttu. Näiden lisäkustannusten määräksi on arvioitu **20 000 euroa**.

1.2 Sähkön tuotantokapasiteetin käytettävyys

Vuoden 2004 lopulla voimaan tullut sähkömarkkinalain muutos toi virastolle uusia, sähkön toimitusvarmuuteen liittyviä tehtäviä. Energiamarkkinaviraston tehtävänä on seurata sähkön tarjonnan ja kysynnän tasapainoa yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa. Toimitusvarmuuden seuranta edel-

lyttää virastolta sitä, että sähkön tuotantokapasiteettia seurataan ja toisaalta sitä, että sähkön siirto on häiriötöntä. Toimitusvarmuuden seuranta edellyttää seuranta- ja analyysijärjestelmän kehittämistä ja kehittämisvelvollisuuden määrittämistä.

Vuoden 2006 aikana on tarkoitus kehittää sähkön tuotantokapasiteetin seurantaan liittyviä analyysimenetelmiä, joita hyödynnetään osana sähkön kysynnän ja tarjonnan seurantavelvoitetta. Ennen tätä on tarkoituksena teettää ulkopuolisella taholla selvitys sähkön tuotantokapasiteetin käytävyydestä ml. laitosten vikaantuvuuksista. Perusteena ulkopuolisten tahojen käyttöön selvityksen tekemisessä ovat viraston vähäiset resurssit, joita on käytetty muiden välttämättömien ja kiireellisten tehtävien suorittamiseen (mm. KTM:n toimeksiannot) sekä selvityksen tekemisessä vaadittava erikoisosaaminen. Sähkön toimitusvarmuuden seurannan merkitys on entisestään korostunut viime aikoina, sillä huippukuormituskausina Suomen sähköntuotantokapasiteetin arvioidaan olevan riittämätön kattamaan kulutuksen huipputeho. Selvityksen kustannusarvio on **50 000 euroa**, johon ei vuoden 2006 talousarvioesityksessä ole varauduttu.

1.3 Sähkön hintavertailujärjestelmän raportointiosio

Energiamarkkinavirastoon tulee säännöllisesti kyselyjä sähkön hintakehityksestä. Vuoden 2006 alussa käyttöön otettu sähkön hintavertailujärjestelmä antaa mahdollisuuden myös tarjoushintojen tilastointiin ja raportointiin ns. toimitusvelvollisten hintojen lisäksi. Käyttöön otetun sähkön hintavertailujärjestelmän jatkoksi on lähdetty määrittelemään raportointiosiota, joka palvelisi sähkön kuluttajia, viranomaisia sekä kaikkia muita sähkön hintakehityksestä kiinnostuneita. Raportointiosion kehittämiskustannukset ovat noin **50 000 euroa** vuonna 2006.

1.4 Maakaasun myynnin hinnoittelun kohtuullisuudesta tehty selvitys

Kymmenen maakaasun tukkuostajaa ja Metsäteollisuus ry. tekivät marraskuun puolivälissä 2005 Energiamarkkinavirastolle selvityspyynnöt Gasum Oy:n uuden hinnoittelujärjestelmän M2006 aiheuttamista maakaasun hinnan muutoksista. Selvityspyynnöt koskivat sekä maakaasun siirron että myynnin hinnoittelua. Energiamarkkinavirasto oli vuoden 2005 alussa voimaan tulleen maakaasumarkkinalain muutoksen mukaisesti antanut maakaasun verkkopalvelujen hinnoittelua vuosina 2006 - 2009 koskevat vahvistuspäätökset vuoden 2005 kesäkuussa. Sen sijaan maakaasun myynnin hinnoittelun kohtuullisuuden valvonta on edelleen jälkikäteistä. Määrittääkseen maakaasun myynnin hinnoittelun kohtuullisuuden arviointiperiaatteet Energiamarkkinavirasto hankki alkuvuodesta 2006 asiantuntijaselvityksen, jonka kustannus oli **50 000 euroa**. Tätä menoa ei ollut sisällytetty vuoden 2006 budjetoituihin Energiamarkkinaviraston toimintamenoihin.

1.5. Lisäkustannusten kattaminen

Energiamarkkinaviraston sähkö- ja maakaasuverkkotoimintaan kuuluvat valvontatehtävät rahoitetaan pääosin sen valvonnan piiriin kuuluvilta sähkö- ja maakaasuverkonhaltijoilta perittävillä lupa- ja valvontamaksutuotoilla. Päästökaupparekisteriin liittyvät ylläpito- ja kehityskustannukset, toimitusvarmuuteen liittyvät tehtävät sekä sähkön myyntiin liittyvät tehtävät rahoitetaan valtion talousarviosta. Edellä mainittujen ylimääräisten hankkeiden osalta Energiamarkkinavirasto hakee lisämäärärahaa vuoden 2006 lisätalousarvioesityksessä, koska kustannuksiin ei ole varauduttu ja niitä ei viraston toiminnan kannalta ole mahdollista siirtää sähkö- ja maakaasuverkonhaltijoiden kustannettavaksi. Kaikki lisäkustannuksia aiheuttaneet tai aiheuttavat hankkeet ovat luonteeltaan budjettirahoituksella katettaviin tehtäviin kuuluvia. Päästökaupparekisteri, sähkön toimitusvarmuuden seuranta, maakaasun myynnin valvonta ja sähkön vähittäismyyntihintojen seuranta ovat kaikki luonteeltaan budjettirahoitteisia valvontatehtäviä.

Viraston taloudellinen tilanne ei tämänhetkisen tiedon perusteella mahdollista lisäkustannusten kattamista viraston muista tuloista.

Oheisessa taulukossa on esitetty Energiamarkkinaviraston tulo ja menoarviot vuonna 2006. Taulukon luvuissa on otettu huomioon edellä mainitut lisämäärätarpeeseen liittyvät asiat.

Energiamarkkinavirasto
II LTAE 2006 LASKELMA (1 000 EUROA)

	TAE 2006	TOTEUMA 08/2006	ARVIO LOPPUVUODEN TOTEUMASTA	VUOSI 2006 YHTEEN- SÄ
TULOT KOKO TOIMINNASTA				
- tulot maksullisesta toiminnasta	1880	1104	885	1989
- tulot valtion talousarviosta	701	701	0	701
- siirtomääräraha vuodelta 2005	0	265	0	265
TULOT YHTEENSÄ	2581	2070	885	2955
MENOT KOKO TOIMINNASTA				
- henkilöstömenot	1600	958	675	1633
- aineet ja tarvikkeet	80	26	25	51
- vuokrat	176	127	84	211
- ostetut palvelut	300	469	412	881
- investoinnit	125	142	50	192
- muut kulut	300	150	57	207
MENOT YHTEENSÄ KOKO TOIMINNASTA	2581	1872	1303	3175
NETTOMENOT	0	198	-418	-220

Mom. 32.60.21 Energiamarkkinaviraston toimintamenot

Energiamarkkinavirasto ehdottaa vuoden 2006 lisätalousarvioon Energiamarkkinaviraston toimintamomentille lisäystä 220 000 euroa. Ehdotettu summa koostuu päästökaupparekisterin ylimääräisistä kehittämiskustannuksista, sähkön tuotantokapasiteetin käytettävyyteen liittyvästä selvityksestä, sähkön hintavertailujärjestelmän raportoinnin kehittämisestä sekä maakaasun myynnin hinnoittelun kohtuullisuuden arviointiperiaatteita koskevasta asiantuntijaselvityksestä.

1. Perustelut lisämäärärahan tarpeelle

1.1 Päästökaupparekisteri

Energiamarkkinavirasto maksoi 7.3.2006 ylimääräisistä päästökaupparekisterin kehittämiskustannuksista **51 029,51 euroa**. Ylimääräiseen osuuteen ei Energiamarkkinavirasto ole budjetissaan varautunut.

Päästökaupparekisterin uusien versioiden lokalisointi Suomen olosuhteisiin aiheuttaa Energiamarkkinavirastolle ylimääräisiä kustannuksia, joihin ei ole vuoden 2006 budjetissa varauduttu. Näiden lisäkustannusten määräksi on arvioitu **20 000 euroa**.

1.2 Sähkön tuotantokapasiteetin käytettävyys

Vuoden 2006 aikana Energiamarkkinaviraston on tarkoitus kehittää sähkön tuotantokapasiteetin seurantaan liittyviä analyysimenetelmiä. Tätä varten on tarpeen teettää ulkopuolisella taholla selvitys sähkön tuotantokapasiteetin käytettävyydestä ml. laitosten vikaantuvuuksista. Perusteena ulkopuolisten tahojen käyttöön selvityksen tekemisessä ovat viraston vähäiset omat resurssit, joita on käytetty muiden välttämättömien ja kiireellisten tehtävien suorittamiseen sekä selvityksen tekemisessä vaadittava erikoisosaaminen. Selvityksen kustannusarvio on **50 000 euroa**, johon ei vuoden 2006 talousarvioesityksessä ole varauduttu, koska alun perin tarkoituksena on ollut tehdä työ virkamiestyönä.

1.3 Sähkön hintavertailujärjestelmän raportointiosio

Vuoden 2006 alussa käyttöön otetun sähkön hintavertailujärjestelmän jatkoksi on lähdetty määrittämään raportointiosiota, joka palvelisi sähkön kuluttajia, viranomaisia sekä kaikkia muita sähkön hintakehityksestä kiinnostuneita. Raportointiosion kehittämiskustannukset ovat noin **50 000 euroa** vuonna 2006.

1.4 Maakaasun myynnin hinnoittelun kohtuullisuudesta tehty selvitys

Energiamarkkinavirasto hankki alkuvuodesta 2006 asiantuntijaselvityksen maakaasun myynnin hinnoittelun kohtuullisuuden arviointiperiaatteiden määrittelyn tueksi. Valmistuneen selvityksen hinta oli **50 000 euroa**. Tätä menoa ei ollut sisällytetty vuoden 2006 budjetoituihin Energiamarkkinaviraston toimintamenoihin.